

2.3 Kennis in databases

Kennisakker.nl – Van informatie naar praktische kennis

H.J. Greve

Hoofdproductschap Akkerbouw, Postbus 29739,
2502 LS Den Haag

In 1999 heeft het Hoofdproductschap Akkerbouw (HPA) via een schriftelijke enquête de mening gepeild van alle Nederlandse akkerbouwers over haar belangrijkste taken en werkzaamheden. Uit deze peiling bleek o.a. dat de akkerbouwers minder tevreden waren over de informatie die werd ontvangen over het door het HPA gefinancierde (praktijk)onderzoek. De informatievoorziening moest dus worden verbeterd en uiteindelijk is besloten om, samen met Agrobio-kon, veel energie te gaan steken in het medium Internet.

Begin 2003 is de site Kennisakker.nl van start gegaan. Op dit moment mag gesproken worden van een redelijk succesvol initiatief; in de eerste twee maanden van dit jaar hebben meer dan 10.000 gebruikers zo'n 30.000 informatie-items geraadpleegd.

'Zaai informatie op de digitale akker en de akkerbouwsector zal kennis oogsten' was de startgedachte en aanleiding voor de naam van de site. De uiteindelijke doelstelling van alle inspanningen is verhoging van het financiële rendement van de Nederlandse akkerbouw. Er is echter nog lang geen sprake van een succesvolle oogst. Eerder is er volgens het HPA sprake van een kiemplant, want informatie wordt niet zo maar kennis. Problemen waar we tegen aanlopen zijn divers. De middels onderzoeksprojecten gegenereerde informatie van onderzoeksinstellingen is soms op het verkeerde moment beschikbaar, te wetenschappelijk van aard of juist te algemeen, niet goed toepasbaar op het akkerbouwbedrijf of in een akkerbouwketen, te divers, tegenstrijdig, onsamenvattend, enz. enz. Daarnaast heeft de ervaring geleerd dat het nog niet voor iedereen duidelijk is dat internet een andere wijze van communiceren vraagt dan het oude vertrouwd papier.

Het HPA heeft daarom het afgelopen jaar veel aandacht van onderzoeksorganisaties gevraagd voor een verdere verbetering van de informatievoorziening via internet. En de volgende fase staat zelfs al voor de deur. Informatie zal toegespitst gaan worden op de bedrijfstijl en leerattitude van de ondernemer en informatie-uitwisseling met de omgeving van de ondernemer zal een sterke impuls gaan krijgen. Bedrijfsleven, overheid en onderzoeksinstellingen zijn hiertoe onlangs gezamenlijk het programma Kennis op de Akker gestart, waarin managementtools ontwikkeld

gaan worden en waar op innovatieve wijze verder invulling gaat worden gegeven aan de noodzakelijke kenniscirculatie. Gewasbescherming en mineralen zijn bij dit alles onderwerpen die veel aandacht gaan krijgen en ik hoop dat we binnen afzienbare tijd tegen elkaar kunnen zeggen dat de oogst binnen is!

3.1 Preventie

Kansen en beperkingen van gewassen die resistent gemaakt zijn via genetische modificatie

Prof. Dr.Ir. E. Jacobsen

Leerstoel Plantenveredeling, Plant Sciences Group,
Wageningen Universiteit.

Het is ongeveer tien jaar geleden dat de eerste GMO-gewassen grootschalig verbouwd gingen worden en op de wereldmarkt verschenen. Vorig jaar werden ze wereldwijd op meer dan 80 miljoen hectare verbouwd. In Europa komen alleen in Spanje grootschalig GMO's voor. Het GMO-succes betreft tot nu toe enkele gewassen met name maïs, katoen en sojaboon en enkele eigenschappen zoals herbicide- en insecten resistentie. Voor beide eigenschappen betreft het genen uit andere organismen. Het aantal landen met GMO's neemt buiten Europa snel toe. In Nederland is er nu alleen nog sprake van enkele veldproeven met GMO's nadat in het verleden 1500 ha GMO-zetmeelaardappels verbouwd werden. Geconcludeerd moet worden dat de laatste jaren de meeste grote spelers met betrekking tot GMO-veredeling Europa verlaten hebben en het ook voor Europa elders doen.

Welke kansen en bedreigingen heeft deze negatieve ontwikkeling Nederland gebracht? Door het vertrek van bijna al het commerciële GMO-onderzoek uit Nederland wordt er ook door de overheid weinig direct op dit terrein geïnvesteerd. De laatste tijd is de overheid zich bewust geworden dat ze hierdoor een heel belangrijke ontwikkeling gaat missen en is er sprake van een herbezinning en actie voor klimaatverbetering. Dit is het meest zichtbaar in de ondertekening van de voorlopige coëxistentie overeenkomst voor de GMO-gewassen aardappel, suikerbiet en maïs in Nederland. De grootste bezwaren die steeds weer tegen GMO's geuit worden, hebben betrekking op het gebruik van antibioticum- en herbicide resistentiegenen, aantasting van het milieu, vrije consumentkeuze en ethische aspecten. De laatste jaren is op al deze terreinen grote vooruitgang geboekt. Er wordt geëtiketteerd, de antibioticum- en/of herbicideresistentiegenen zijn in